

Energiatuen rahoitusehdot

Sisällysluettelo

1	Soveltamisala ja rahoituspäätöksen julkisuus	2
2	Kustannusten seuranta	2
3	Hyväksyttävät kustannukset	2
3.1	Periaatteet.....	2
3.2	Hankintamenettelyt	3
3.3	Rahapalkat	3
3.4	Henkilösivukustannukset	3
3.5	Yleiskustannukset	4
3.6	Matkakustannukset	4
3.7	Aine- ja tarvikkekustannukset	4
3.8	Laiteostot	4
3.9	Ostetut palvelut	5
3.10	Kustannukset, joita ei hyväksytä.....	7
4	Muu julkinen rahoitus	7
5	Raportointi	7
6	Tilintarkastajan tarkastusraportti	8
7	Rahoituksen maksaminen.....	8
8	Raportointi projektin päättymisen jälkeen	8
9	Projektimuutokset	8
10	Projektin siirtäminen, liiketoimintajärjestelyt, käyttö- ja luovutusrajoitukset.....	9
11	Viranomaisvalvonta	9
12	Maksatuksen keskeyttäminen	9
13	Rahoituksen palauttaminen	10
14	Rahoituksen takaisinperintä	10
14.1	Lakisääteinen takaisinperintä	10
14.2	Harkinnanvarainen takaisinperintä	10
14.3	Korko.....	10
14.4	Viivästyskorko	10
14.5	Avustuksen takaisinperinnän kohtuullistaminen	10
14.6	Takaisinperinnän määräaika.....	10
15	Rahoituskeskuksen kuittausoikeus	10
16	Väärinkäytökset	11
17	Tulkintajärjestys	11

1 Soveltamisala ja rahoituspäätöksen julkisuus

Innovaatorahoituskeskus Business Finland (jäljempänä Rahoituskeskus) on myöntänyt avustuksen (jäljempänä rahoitus) valtion vuotuisen talousarvion, valtionavustuslain (688/2001), taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annetun lain (429/2016) sekä energiatauen myöntämisen yleisistä ehdoista annetun valtioneuvoston asetuksen (1063/2012) nojalla.

Päätöksellä myönnetty rahoitus on yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla sallittua valtiontukea (komission asetus tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EU) Nro 651/2014 (EUVL L187 26.6.2014 s.1).

Nämä ehdot on annettu valtionavustuslain 11 pykälän 4 momentin nojalla.

Julkista tietoa rahoituksesta ovat rahoituksen saajan nimi, Y-tunnus, koko, toimiala, maakunta, rahoitusmuoto, myöntämispäivä sekä myönnetyn ja maksetun rahoituksen määrä.

Kun rahoituksen saaja tiedottaa projektista tai sen tuloksista, sen tulee kertoa, että Rahoituskeskus on rahoittanut projektia.

Työ- ja elinkeinoministeriö, Finnvera, Rahoituskeskus sekä ELY-keskukset ja TE-toimistot voivat vaihtaa rahoituksen saajaa koskevia asiakastietoja yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain (1039/2010) nojalla.

Rahoituskeskus voi tarvita rahoituksen maksamista ja valvontaa varten tietoja myös muilta viranomaisilta ja rahoittajilta kuten Verohallinnolta, kunnilta, pankeilta, pääomasijoittajilta, Sitralta ja Keksintösäätiöltä. Rahoituskeskus voi liike- ja ammattisalaisuuksia koskevien salassapitosäännösten estämättä olla yhteydessä näihin viranomaisiin ja rahoittajiin saadakseen tai luovuttaakseen tietoja, jotka liittyvät rahoituksen saajaan ja tähän projektiin. Rahoituksen saaja suostuu tietojenvaihtoon hyväksyessään rahoituspäätöksen.

Rahoituksen saajan on ilmoitettava tilinpäätös liitteineen julkistettavaksi kaupparekisterissä lain edellyttämällä tavalla.

2 Kustannusten seuranta

Rahoituksen saajan on järjestettävä kirjanpitoa siten, että projektista aiheutuneet kustannukset voidaan yksilöidä ja niiden yhteys kirjanpitoon ja kustannustilitykseen voidaan todentaa.

Projektiin käytetyn työajan tuntiseuranta on järjestettävä kohdan 3.3 mukaisesti.

3 Hyväksyttävät kustannukset

3.1 Periaatteet

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat investointi- ja selvityshankkeista aiheutuneet menot, jotka ovat

- aiheutuneet projektista sen kestoaikana
- rahoituksen saajan kirjanpidossa
- nettomääräisiä ja arvonnalisäverottomia.

Investointihankkeeseen energiataukea on haettava ennen käyttöomaisuuden hankkimista taikka tuella rahoitettavan rakentamis-, muutos- tai parannustyön aloittamista. Työn aloittamiseksi katsotaan lopullisen ja sitovan investointipäätöksen tekeminen. Projektille ei voi kohdistaa menoa, joka perustuu ennen projektijakson alkua tehtyyn tilaukseen paitsi silloin, kun tilaukseen liittyy projektin käynnistämiseen kytketty purkumahdollisuus.

Selvityshankkeeseen energiataukea on haettava ennen hankkeen aloittamista. Selvityshankkeen aloittamiseksi katsotaan sitovan tilauksen tekeminen.

Menojen pitää olla maksettu rahana, kun ne tilitetään Rahoituskeskukselle. Hankintojen maksua ei saa rahoittaa maksun saajan antamalla lainalla. Kustannusten pitää perustua niitä vastaavien menojen maksutapahtumakirjauksiin. Tämä ei koske projektille laskennallisesti kohdistettavia menoja.

Rahoituksen saajan täytyy pyydettyä toimittaa tietoja ja dokumentteja, joita projektin kustannusten valvonta vaatii. Näitä voivat olla esimerkiksi tositekopiot, laskuerittelyt ja ostettujen palvelujen valintaperusteet.

Jos ostoja tehdään konserni- tai intressiyhtiöltä, myyjän on tehtävä oma tilityksensä näiden ehtojen mukaisesti. Lue lisää kohdasta 3.9.

Rahoituspäätöksen liitteenä olevan kustannusarvion kustannuslajikohtaiset summat määrittävät yksittäisten kustannuslajien hyväksyttävän enimmäismäärän. Rahoituskeskus voi jättää hyväksymättä esitettyjä kustannuksia, jos niiden liittyminen projektiin ei ole selkeästi osoitettavissa tai ne ovat liian suuria projektin tuloksiin nähden.

3.2 Hankintamenettelyt

Kun rahoituksen saaja on julkinen hankintayksikkö tai yritys saa hankintaan yli 50 prosenttia Rahoituskeskuksen myöntämää ja muuta julkista tukea, rahoituksen saajan pitää noudattaa lakia julkisista hankinnoista. Hankinta on kilpailutettava julkisena hankintana, kun sen arvioitu arvonlisäveroton kokonaisarvo ylittää kansallisen kynnyksarvon.

Jos julkinen hankintayksikkö on tehnyt hankinnan vastoin hankintasäännöksiä, hankintahinta ei ole projektille hyväksyttävä kustannus.

Kilpailutus on osoitettava liittämällä tilitykseen kopio hankintailmoituksesta, joka on julkaistu HILMAssa (hankintailmoitukset.fi) tai esittämällä perusteet suorahankinnalle.

3.3 Rahapalkat

a) Työajanseuranta

Jokaisen projektille työtä tekevän henkilön on pidettävä tuntitasoista työajanseurantaa projektille tehdystä työstä.

- Henkilön on pidettävä työajanseurantaa kokonaistyöajasta projektituntien lisäksi, jos häneen ei sovelleta työaikalakia tai hänelle ei ole määritelty työaikaa.
- Projektille tehdyt työtunnit on kohdistettava niille päiville, joina työ on tehty.
- Projektin vastuullisen johtajan tai työntekijän esimiehen on vahvistettava työtunnit vähintään kerran kuukaudessa. Vahvistamisesta on jäätävä merkintä seuranta-järjestelmään.

Rahoituskeskuksella on oikeus jättää rahapalkat osittain tai kokonaan hyväksymättä, jos työajanseurantaa ei ole järjestetty näiden ehtojen mukaisesti.

Työajanseurantaan liittyvä aineisto, tuntikohtaiset seurantaraportit sekä vahvistetut kuukausittaiset yhteenvedot, on säilytettävä kymmenen vuoden ajan projektin viimeisen rahoituserän maksamisesta.

b) Tilittävän palkan määrä

Rahoituksen saaja saa tilittää henkilölle maksetusta kokonaistyöajan rahapalkasta ainoastaan työajanseurannan perusteella projektille kohdistuvan palkan.

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat projektin toteuttamiseen osallistuneiden henkilöiden tehollisen työajan (enintään 11 kk/vuosi/henkilö) ennakonpidätyksen alaiset rahapalkat (palkkaerittely Y4).

Teholliseen työaikaan ei lasketa palkallisia poissaoloja, kuten vuosiloma-, sairaus-, äitiys-, vanhempain- tai isyysloma-aikaa.

Rahoituskeskukselle tilittävien palkkojen taso ei saa olennaisesti poiketa

- siitä, mitä henkilölle on maksettu vastaavan tasoisesta työstä ennen projektia
- korvauksesta, jonka rahoituksen saaja maksaa henkilölle muusta työstä projektin aikana.

Rahoituskeskus voi harkintansa mukaan hyväksyä kohtuullisen palkan projektille työtä tekeväälle henkilölle, vaikka hänelle ei ennen projektia ole maksettu palkkaa tehdystä työstä.

Rahoituskeskus ei hyväksy sellaisia palkaneriä, jotka maksetaan henkilölle ehdolla, että palkanerää varten saadaan rahoitusta Rahoituskeskukselta tai muulta rahoittajalta.

Rahoituksen saajan on ilmoitettava Rahoituskeskukselle, jos tilittäviin palkkoihin sisältyy tulospalkkioita tai muita vastaavia poikkeuksellisen palkanmaksutavan eriä. Rahoituskeskus voi harkintansa mukaan hyväksyä ne, jos ne ovat vakiintuneet kattavaksi osaksi rahoituksen saajan palkanmaksua. Rahoituksen saajan on aina annettava selvitys poikkeuksellisten erien kokonaismäärästä sekä määräytymisperusteista ja -ajasta, jotta projektille kohdistuva osuus voidaan määritellä.

Jos työstä maksettu korvaus on työkorvausta eikä palkkaa, rahoituksen saajan pitää tilittää se kustannustilityksen kohdassa Ostetut palvelut.

Rahoituksen saajan johdon ja hallinnon palkat ovat pääsääntöisesti yleiskustannuksia. Näiden henkilöiden palkkoja voidaan harkinnan mukaan hyväksyä suorina kustannuksina, jos tehty työ kohdistuu suoraan projektille.

Rahoituksen saajan on ilmoitettava palkkaerittelylomakkeella, jos projektille tilitetään ulkomailta Suomeen tulevien henkilöiden tai ulkomailta työskentelevien henkilöiden palkkoja.

3.4 Henkilösivukustannukset

Henkilösivukustannuksiksi voidaan hyväksyä projektin kustannusarvion mukainen prosenttiosuus (enintään 50 %) maksetuista, tehollisen työajan palkoista, jotka on hyväksytty projektille.

Henkilösivukustannuksiin sisältyy muun muassa

- loma-ajan ja sairausajan palkka ja lomarahat
- sosiaaliturvan kustannukset
- muut työvoimakustannukset, esimerkiksi rekrytointikustannukset, henkilöstökoulutus, luontoisedut sekä työ- ja suojavaatteet.

Rahoituskeskuksella on oikeus puuttua kustannusarviossa hyväksytyjen henkilösivukustannusten määrään sellaisten työsuhteiden yhteydessä, joissa palkoista ei makseta samoja henkilösivukustannuksia kuin tavanomaisissa työsuhteissa. Tällaisia työsuhteita on esimerkiksi henkilöillä, joihin ei sovelleta työaikalakia (johtavassa asemassa olevat osakkaat), ulkomailta Suomeen tulevilla tai ulkomailta työskentelevillä henkilöillä. Jos henkilölle ei makseta loma-ajan palkkaa, henkilösivukustannuksena hyväksytään 30 prosenttia tilitetyistä rahapalkoista.

Rahoituskeskuksella on oikeus tarkistuttaa henkilösivukustannukset ja maksaa rahoitus todellisten henkilösivukustannusten perusteella, jos ne jäävät alle kustannusarviossa hyväksytyyn tason. Henkilösivukustannukset lasketaan Rahoituskeskuksen verkkosivuilta saatavalla henkilösivukustannuslaskelmalla.

3.5 Yleiskustannukset

Investointihankkeet

Investointihankkeissa yleiskustannuksia ei hyväksytä.

Selvityshankkeet

Rahoituskeskus voi hyväksyä yleiskustannuksiksi enintään kymmenen prosenttia palkkojen ja henkilösivukustannusten yhteismäärästä, jos yleiskustannusten yhteys projektiin voidaan todentaa luotettavasti.

Yleiskustannusluonteisia menoja ei hyväksytä tilityksen muissa kustannuslajeissa. Tällaisia menoja ovat esimerkiksi johdon ja hallinnon palkat, tietotekniikka-, toimisto- ja toimitilakustannukset ja niihin liittyvät poistot sekä teollisoikeuksien vuosimaksut.

Rahoituskeskuksella on oikeus tarkistuttaa yleiskustannusprosentti ja maksaa rahoitus todellisten yleiskustannusten perusteella, jos ne jäävät alle kustannusarviossa hyväksytyyn tason. Yleiskustannuserroin lasketaan pyydettyä Rahoituskeskuksen verkkosivuilta saatavalla yleiskustannuserroinlaskelmalla.

3.6 Matkakustannukset

Selvityshankkeissa projektisuunnitelmaan sisältyvät matkakustannukset voidaan hyväksyä voimassa olevien Verohallinnon määräysten mukaisesti:

- Verohallinnon päätös verovapaista matkakustannusten korvauksista
- Verohallinnon ohje työmatkakustannusten korvauksista verotuksessa

Rahoituskeskus hyväksyy matkakustannukset rahoituksen saajaa koskevien muiden säännösten ja hallinnon määräysten mukaisena silloin, kun matkakustannusten korvaamisesta on annettu Verohallinnon päätöksistä ja ohjeista poikkeavia säännöksiä. Kustannuksia ei kuitenkaan hyväksytä siltä osin kuin ne ylittävät Verohallinnon päätöksen.

3.7 Aine- ja tarvikekustannukset

Ulkopuolelta ostettavat aineet ja tarvikkeet voidaan hyväksyä laskutuksen mukaisina. Sisäiset aine- ja tarvikeveloitukset tilitetään omakustannushintaisina.

3.8 Laitteostot

Investointihankkeet

Investointihankkeissa hyväksyttävistä kustannuksista ovat

- rakennusten, koneiden ja laitteiden hankinnasta ja asennuksesta sekä niiden muutos- ja korjaustöistä aiheutuvat kustannukset
- välittömästi investointiin liittyvien maa-alueiden hankinta (enintään kymmenen prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista)
- sähköjohtojen rakentamisesta ja jakeluverkonhaltijan sähkön tuotannolta veloittamasta liittymismaksusta aiheutuvat kustannukset
- rakennettavan kaukolämpölaitoksen kaukolämpöverkkoon liittämiseksi tarvittavan runkoputken rakentamiskustannukset
- uutta teknologiaa sisältävässä verkkohankkeessa kaukolämpöverkon rakentamisesta aiheutuvat, uuteen teknologiaan liittyvät kustannukset

Osamaksu- ja leasing-sopimuksessa menoina voidaan hyväksyä enintään hankinnan ostohintaa vastaavat kustannukset. Menoiksi ei hyväksytä hallinto-, rahoitus-, vakuutus-, korjaus- tai huoltokustannuksia taikka muita vastaavia kustannuksia.

Hankkeessa, jossa on leasing- tai osamaksukustannuksia taikka muita vastaavia kustannuksia, tuki voidaan maksaa yhdessä erässä hankkeen valmistumisen jälkeen, vaikka tuen saajan leasing- tai osamaksut rahoitusyhtiölle olisivat vielä kesken. Tällaisessa tapauksessa tuen saajan on kuitenkin todistettava, että rahoitusyhtiö on hankinnan kokonaisuudessaan maksanut.

Hankkeen valmistumisella tarkoitetaan sitä, että tuen kohteena olevat koneet ja laitteet on asennettu ja toimintakunnossa. Rahoituksen saajalla tulee olla dokumentti laitteiston vastaanottotarkastuksesta.

Selvityshankkeet

Selvityshankkeissa hyväksyttäviä kustannuksia ovat laite-, tarvike- ja ohjelmistokustannukset.

Laite-, tarvike- ja ohjelmistokustannuksista voidaan hyväksyä vain projektille kohdistuvat kustannukset todellisten nettohankintahintojen mukaan siltä osin kuin ne voidaan todentaa luotettavasti laskuista ja varastokirjanpidosta. Jos pelkästään hankkeen toteuttamiseen käytetyillä koneilla, laitteilla tai ohjelmistoilla ei ole jäännösarvoa, ne hyväksytään todellisten nettohankintakustannusten mukaan. Muussa tapauksessa hyväksytään vain kohtuullisiksi katsottavat käyttökustannukset, vuokra tai leasing-maksut.

Henkilökohtaisten tietokoneiden, matkapuhelinten ja muiden yleiskustannuksiin sisältyvien välineiden hankintamenoja ei voida sisällyttää laiteostoihin.

3.9 Ostetut palvelut

Investointihankkeet

Investointihankkeissa hyväksyttäviä kustannuksia ovat

- valmistelu- ja suunnittelukustannukset
- rakennusteknisistä töistä ja rakennustöiden valvonnasta aiheutuvat kustannukset
- raivaus ja maanrakennusteknisistä töistä aiheutuvat kustannukset
- käyttöönotosta ja käyttöönoton edellyttämästä käyttöhenkilökunnan koulutuksesta aiheutuvat kustannukset
- projektin tiedottamisesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset
- investoinnin seurannasta aiheutuvat kustannukset enintään vuoden ajalta investoinnin käyttöönotosta, jos se on perusteltua hankkeeseen liittyvien erityispiirteiden vuoksi tai muusta erityisestä syystä
- projektin tilintarkastuksesta aiheutuneet kustannukset

Selvityshankkeet

Selvityshankkeissa hyväksyttäviä kustannuksia ovat hankkeen aiheuttamat välittömät kustannukset muun muassa

- konsultti- ja asiantuntijapalveluista ja tietohallintopalveluista aiheutuvat kustannukset
- käänös- ja tulkkaus-kustannukset
- projektin tiedottamisesta ja tulosten julkistamisesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset
- projektin tilintarkastuksesta aiheutuneet kustannukset

Ulkopuolelta ostettavat palvelut voidaan hyväksyä projektisuunnitelman ja laskutuksen mukaisina.

Ostopalvelukustannuksiin voidaan sisällyttää projektista aiheutuvina menoina muun muassa

- tiedonhankinta
- lisenssinosto pois lukien projektissa tarvittavat ohjelmistot
- teollisoikeuksien haku pk-yrityksille¹.

Projektissa tarvittavat ohjelmistot hyväksytään kohdassa laiteostot.

Pk-yritysten projektissa syntyneiden teollisoikeuksien hankkimiseen, suojaamiseen ja voimaansaattamiseen liittyvien kustannusten osalta rahoitukseen sisältyvä tuki voi olla enintään 50 prosenttia.

Ostetut palvelut kotimaisilta pieniltä ja keskisuurilta yrityksiltä

Pienellä ja keskisuurella yrityksellä tarkoitetaan tässä yhteydessä sellaista suomalaista yritystä, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää.

Työkorvaukset tilitetään kohdassa Ostetut palvelut pk-yrityksiltä.

¹ Suurella yrityksellä tarkoitetaan yritystä, joka ei ole yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 1 liitteen 2 artiklan mukainen pieni tai keskisuuri yritys (Komission asetus tietyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EU) Nro 651/2014 (EUVL L187 26.6.2014 s.1))

Ostetut palvelut kotimaisilta julkisilta tutkimusorganisaatioilta

Tutkimuslaitoksella tarkoitetaan suomalaisia yliopistoja, ammattikorkeakouluja ja julkisia tutkimuslaitoksia.

Ostetut palvelut muilta kotimaisilta yrityksiltä/yhteisöiltä

Tähän kustannuslajiin kirjataan ostetut palvelut muilta kuin edellä luetelluilta kotimaisilta organisaatioilta.

Ostot konsernin sisältä ja intressiyhtiöiltä*Intressiyrityksen määritelmä*

Yritykset ovat toistensa intressiyrityksiä, jos toisen yrityksen koko osakepääomasta tai vastaavasta omasta pääomasta vähintään 20 prosenttia on välittömästi tai välillisesti toisen yrityksen omistuksessa tai hallinnassa. Rahoituskeskus voi katsoa yritykset intressiyrityksiksi myös, jos toinen yritys voi käyttää määräysvaltaa toisessa yrityksessä tai muulla tavoin vaikuttaa siihen, mistä toinen yritys tekee hankintoja. Tällainen tilanne voi syntyä esimerkiksi hallituksen jäsenyyden, vastuuhenkilöiden, perheenjäsenten tai työntekijänä ja/tai rahoittajana toimimisen kautta.

Yleisperiaatteet

Myös konserni- ja intressiyhtiön on noudatettava näitä rahoituksen yleisiä ehtoja. Rahoituksen saajan on huolehdittava, että konserni- ja intressiyhtiö järjestää projektikirjanpidon ja työajanseurannan näissä ehdoissa kuvatulla tavalla.

Konserni- ja intressiyrityksen on toimitettava rahoituksen saajalle lasku projektin ostoista. Rahoituskeskus voi hyväksyä kustannukset, jotka rahoituksen saaja on maksanut ja jotka ovat aiheutuneet myyjälle laitteiden ja tarvikkeiden hankinnasta tai palvelun tuottamisesta. Konsernin sisäiset hallintokustannukset ja hallintopalkkioveloituksena maksetut erät eivät ole projektille hyväksyttäviä kustannuksia.

Rahoituskeskus hyväksyy maksetun oston ilman katetta. Jotta katteettomuus voidaan todeta, konserni- ja intressiyhtiön pitää tilittää projektista aiheutuneet kustannukset Rahoituskeskukselle erillisellä kustannustilityksellä.

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat projektin välittömien kustannusten lisäksi rahapalkkoihin liittyvät henkilösivu- ja yleiskustannukset. Henkilösivukustannuksiksi hyväksytään enintään 50 prosenttia projektille kohdistetuista palkoista (katso kohta 3.4). Yleiskustannukset hyväksytään kohdan 3.5 mukaisesti.

Tilitys tehdään kustannustilityslomakkeella Y3, palkkaerittelylomakkeella Y4 ja vastuullisen johtajan vakuutuksella Y5. Konserni- ja intressiyhtiön virallinen nimenkirjoittaja allekirjoittaa vastuullisen johtajan vakuutuksen. Lomakkeet ovat Rahoituskeskuksen verkkosivuilla.

Rahoituksen saajan on toimitettava konserni- ja intressiyhtiöiden tilitykset ja viimeistään loppuraportin yhteydessä erillinen, määrämuotoinen tarkastusraportti yhtiön kustannuksista. Raportin laatii riippumaton tilintarkastaja. Raporttipohja on Rahoituskeskuksen verkkosivuilla. Rahoituskeskus voi harkintansa mukaan poikkeuksellisesti hyväksyä ostopalvelun ilman erillistä kustannustilitystä intressiyhteydestä huolimatta.

Ostot ulkomaisilta konserni- ja intressiyhtiöiltä ja ulkomaisessa toimipisteessä syntyneet kustannukset

Rahoituskeskus voi hyväksyä projektin kustannuksiksi myös ostoja ulkomaisilta konserni- ja intressiyhtiöiltä sekä ulkomailla sijaitsevassa toimipisteessä rahoituksen saajalle syntyneitä kustannuksia. Tästä on oltava maininta rahoituspäätöksen erityisehdoissa. Hyväksyttäviä kustannuksia ovat vain projektin välittömät kustannukset. Henkilösivu- ja yleiskustannuksia ei hyväksytä. Valuuttamääräisissä laskuissa käytetään laskun maksupäivän kurssia.

Ulkomaisten konserni- ja intressiyhtiöiden pitää toimittaa tilityslomakkeet ja riippumattoman tilintarkastajan tarkastusraportti. Määrämuotoinen raportti voidaan antaa suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Lomakkeet ja tarkastusraporttipohjat löytyvät Rahoituskeskuksen verkkosivuilta.

Ostetut palvelut Euroopan sisämarkkina-alueelta

Tähän kirjataan ostetut palvelut Euroopan sisämarkkina-alueelta. Euroopan sisämarkkinoiden alueella tarkoitetaan Euroopan talousalueen ja Sveitsin valaliiton muodostamaa aluetta.

Ostetut palvelut Euroopan sisämarkkina-alueen ulkopuolelta

Tähän kirjataan Euroopan sisämarkkina-alueen ulkopuolelta ostetut palvelut.

3.10 Kustannukset, joita ei hyväksytä

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole

- edustuskulut
- pankki- ja rahoituskustannukset
- kustannukset, joihin kohdistuu sellaista julkista tukea, jonka ehdoissa kielletään muu julkinen tuki (mm. starttirahaa samalta ajalta saaneen henkilön palkkakustannukset)
- palkkakustannukset, joihin on saatu palkkatukea
- muuta julkista tukea sisältävät palvelut
- osamaksukaupan ehdoin tehtyjen hankintojen rahoitus-, hallinto, vakuutus-, korjaus-, huolto- tai muut vastaavat menot
- toimistolaitteiden, autojen ja muiden vastaavien kestokulutushyödykkeiden hankintakustannukset
- projektin toteuttamiseen kuulumattomat kustannukset.

Investointihankkeissa hyväksyttäviä kustannuksia eivät myöskään ole yleiskustannukset, rakennusaikaiset korot, muut kuin kohdassa 3.8 tarkoitetut liittymismaksut ja valtion maksuperustelakiin (150/1992) perustuvat maksut.

4 Muu julkinen rahoitus

Kustannustilityksessä on ilmoitettava projektin muu julkinen - valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön tai julkisoikeudellisen laitoksen tai säätion myöntämä - rahoitus. Ilmoitettava on myös Euroopan unionin varoista myönnettävä rahoitus.

Projektin Rahoituskeskukselta saaman ja muun julkisen rahoituksen yhteinen tukiosuus ei saa ylittää projektille sallitun julkisen rahoituksen enimmäismäärää. Rahoituskeskus vähentää tarvittaessa omaa rahoitustaan niin, että enimmäismäärää ei ylitetä.

5 Raportointi

Projektin vastuullinen johtaja raportoi projektin edistymistä Rahoituskeskuksen asiointipalvelussa. Myös projektille kohdenneet kustannukset tilitetään verkossa.

Palvelussa tehtävän tilityksen liitteenä toimitetaan palkkaerittely (Y4). Lopputilityksen yhteydessä on toimitettava lisäksi [vaikuttavuusarviointilomake](#) sekä tilintarkastajan tarkastusraportti (katso kohta 6).

Rahoituksen saajan on raportoitava kaikki projektille kuuluvat kustannukset viimeistään lopputilityksessä. Jos kustannusarvion kustannuslajikohtaiset enimmäismäärät olennaisesti ylittyvät, rahoituksen saajan on haettava kustannusarvion muutosta (katso kohta 9). Kun loppuraportti on hyväksytty, projektille ei voi esittää enää lisää kustannuksia.

Väli raportin perusteella alustavasti hyväksytyt kustannukset käsitellään uudestaan loppuraportoinnin yhteydessä. Rahoituskeskus hyväksyy kustannukset lopullisesti vasta sen jälkeen, kun se on saanut tilintarkastajan tarkastusraportin.

Investointihankkeet

Investointihankkeessa jokaisen tilityksen yhteydessä tulee esittää tuen saajan edustajan tai valvojan lausunto siitä, että laitteisto on asennettu ja käyttöön otettu.

Tuen ensimmäisen erän tilityksessä tulee lisäksi esittää selvitys projektin kokonaisrahoituksesta sekä selvitys tuen kohteena olevan omaisuuden vakuuttamisesta vahingon varalta.

Leasing- tai osamaksukustannuksia sisältävässä hankkeessa rahoituksen saajan on toimitettava tilityksen yhteydessä leasing- tai osamaksusopimus. Rahoituskeskukselle on toimitettava myös rahoitusyhtiön antama selvitys investoinnin maksamisesta, jos rahoituksen saaja ei toimita hankkeesta tilintarkastajan tarkastusraporttia.

Selvityshankkeet

Rahoituskeskus toimittaa Motiva Oy:lle alla luetellut selvityshankkeen tiedot, kun rahoituksen saaja on antanut siihen suostumuksensa rahoituspäätöksen hyväksymisilmoituksessa:

- rahoituspäätös ja kustannusarvio
- rahoitushakemuksen liitteenä Rahoituskeskukselle toimitettu selvityshankkeen hakemusliite kohdelomakkeineen (1 kohde/kohdelomake)
- hakijan yhteyshenkilö ja hänen sähköpostiosoitteensa

Selvityshankkeissa rahoituksen saaja on velvollinen lopputilityksen yhteydessä antamaan loppuraportin projektin tuloksista ja niiden hyödyntämismahdollisuuksista. Rahoituksen saajan on ennen projektin lopputilitystä toimitettava kohdekohtaiset katselmusraportit ja yhteenvetotaulukot (paataulu.xls tai kuntataulu.xls) Motiva Oy:lle. Lähettämisohje löytyy Rahoituskeskuksen Energiatuen sivuilta.

Motiva Oy antaa Rahoituskeskukselle lausunnon katselmusraportin sisällöstä ja sen laajuudesta, minkä perusteella Rahoituskeskus hyväksyy projektin loppuraportin. Rahoituskeskus voi lausunnon perusteella jättää rahoituksen maksamatta tai periä jo maksetun rahoituksen takaisin.

6 Tilintarkastajan tarkastusraportti

Rahoituksen saajan on toimitettava lopputilityksen yhteydessä riippumattoman tilintarkastajan tarkastusraportti. Tarkastusraportti koskee koko projektin kestoajaa. Määrämuotoinen raporttipohja löytyy Rahoituskeskuksen verkkosivuilta.

Tarkastuksessa tilintarkastajan on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, onko projektkirjanpito ja työajanseuranta toteutettu näiden ehtojen mukaisesti ja onko jäljitettävyysetju aukoton.

Projektin tilintarkastajan tarkastusraportin kustannukset voidaan hyväksyä projektin suoraksi kustannukseksi. Rahoituksen saajan on toimitettava Rahoituskeskukselle laskukopio ja maksukuitti/ tiliotekopio tilintarkastuksesta lopputilityksen yhteydessä.

Rahoituskeskuksella on oikeus luovuttaa tarkastusraportti muille viranomaisille rahoituksen valvontaa varten.

Enintään viiden ostotositteen (matkakustannuksia, aine- ja tarvikekustannuksia, laiteostoja ja ostopalveluja) projektissa tilintarkastajan raportti voidaan korvata liittämällä kustannustilitykseen pääkirjaote projektkirjanpidosta, kopio ostojen laskuista sekä maksukuitti tai tiliote, josta ilmenee, että laskut on maksettu. Tarkastusraportti tulee toimittaa kuitenkin aina, kun projektille tilitetään rahapalkkoja tai ostoja konsernin sisältä tai intressiryitykseltä.

7 Rahoituksen maksaminen

Rahoituskeskus maksaa rahoituksen hyväksytyjen raporttien ja kustannustilitysten perusteella.

Rahoitus maksetaan pankkitilille, jonka rahoituksen saaja on ilmoittanut rahoituspäätöksen hyväksymisilmoituksessa. Ilmoituksen allekirjoittajalla tulee olla organisaation virallinen nimenkirjoitusoikeus.

Vähintään 20 prosenttia myönnetystä avustuksesta maksetaan vasta sen jälkeen, kun loppuraportti on hyväksytty, jos projektille on kertynyt riittävästi hyväksyttäviä kustannuksia.

Oikeus myönnettyyn rahoitukseen tai sen osaan raukeaa, jos rahoituksen saaja ei toimita raporteja tai pyydettyjä lisätietoja rahoituspäätöksessä ilmoitettuun tai Rahoituskeskuksen erikseen antamaan määräpäivään mennessä. Rahoituskeskus perii myös jo maksetun rahoituksen takaisin korkoineen.

8 Raportointi projektin päättymisen jälkeen

Tuen saajan on toimitettava tuen myöntäjälle selvitys hankkeen vaikutuksista kahden vuoden kuluessa viimeisen tukierän maksamisesta.

Rahoituskeskus seuraa projektien vaikuttavuutta myös niiden päättymisen jälkeen. Rahoituksen saajan on tarvittaessa raportoitava projektin tuloksista viiden vuoden ajan sen päättymisestä.

Rahoituksen saajan pitää pyynnöstä toimittaa toteutumattomat tiedot kaikista suunnitelmista ja ennusteista, joita se esitti hakemuksen käsittelyn ja projektin aikana. Rahoituskeskus voi pyytää selvitystä, miten projektin tavoitteena ollut liiketoiminta on kehittynyt.

Rahoituskeskuksella on oltava mahdollisuus tarkistaa Patentti- ja rekisterihallituksen tietokannasta rahoituksen saajan tilinpäätöstiedot tarkastuskertomuksineen viideltä tilikaudelta projektin päättymisen jälkeen. Rahoituskeskuksella on oikeus teettää rahoituksen saajasta tilinpäätösanalyysi toisella julkisella rahoittajalla.

9 Projektimuutokset

Rahoituksen saajan on haettava Rahoituskeskukselta etukäteen lupaa, jos projektin eteneminen poikkeaa suunnitelmasta:

- merkittävät muutokset projektisuunnitelmassa
- kustannuslajimuutokset
- aikataulumuutokset
- raportointipäivän siirto
- projektin vastuullisen johtajan vaihtaminen
- muutos pankkitiliedoissa.

Rahoituksen saajan pitää ilmoittaa Rahoituskeskukselle käyttö- tai luovutusrajoituksen noudattamiseen tai omaisuuden käyttöön tukipäätöksessä määrättyyn tarkoitukseen vaikuttavasta olosuhteiden muutoksesta välittömästi tapahtuman jälkeen, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluttua.

Jos päästökauppalakea ryhdytään soveltamaan hankkeeseen, rahoituksen saajan on ilmoitettava Rahoituskeskukselle asiasta kahden kuukauden kuluessa.

Muutoshakemuksena voi käyttää Rahoituskeskuksen verkkosivuilta saatavaa projektimuutoslomaketta.

10 Projektin siirtäminen, liiketoimintajärjestelyt, käyttö- ja luovutusrajoitukset

Rahoituspäätöstä ei pääsääntöisesti voi siirtää kolmannelle osapuolelle.

Rahoituksen saajan on ilmoitettava Rahoituskeskukselle etukäteen, jos se projektin aikana toteuttaa merkittäviä liiketoimintamuutoksia tai yritysjärjestelyjä (kuten sulautuminen, jakautuminen, merkittävä omistusjärjestely).

Investointituen kohteena ollutta omaisuutta tulee käyttää tukipäätöksessä määrättyyn tarkoitukseen viiden vuoden ajan tuen viimeisen erän maksamisesta eikä omaisuutta saa mainittuna aikana luovuttaa toiselle taikka siirtää toisen omistukseen tai hallintaan. Energiapuun tuotantoon tarkoitettujen työkonoiden osalta vastaava aika on kolme vuotta.

Erityisestä syystä tuen myöntäjä voi hakemuksesta poiketa edellä säädetyistä käyttö- ja luovutusrajoituksista.

Tuen saajan on ilmoitettava tuen myöntäjälle käyttö- tai luovutusrajoituksen noudattamiseen tai omaisuuden käyttöön tukipäätöksessä määrättyyn tarkoitukseen vaikuttavasta olosuhteiden muutoksesta välittömästi tapahtuman jälkeen, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluttua.

Jos päästökauppalakia ryhdytään soveltamaan hankkeeseen, tuen saajan on ilmoitettava tuen myöntäjälle asiasta kahden kuukauden kuluessa.

Rahoituskeskus voi periä maksetun rahoituksen takaisin näiden yleisten ehtojen kohdan 14 mukaisesti, jos rahoituksen saaja menettelee tämän kohdan vastaisesti.

11 Viranomaisvalvonta

Rahoituksen saajan tulee antaa Rahoituskeskukselle oikeat ja riittävät tiedot, jotta tämä voi valvoa rahoituspäätöksen ehtojen noudattamista ja projektin toteuttamista.

Rahoituskeskuksella, työ- ja elinkeinoministeriöllä, Valtiontalouden tarkastusvirastolla, Euroopan komissiolla ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimella on oikeus tehdä rahoituksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia rahoituksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia.

Tarkastuksia voi tehdä Rahoituskeskuksen valtuuttamana toinen viranomainen tai tilintarkastaja. Ulkopuolinen asiantuntija voi Rahoituskeskuksen pyynnöstä avustaa tarkastuksessa.

Tarkastusoikeus on voimassa kymmenen vuoden ajan projektin viimeisestä maksuerästä. Projektin asiakirjat ja muu projektin valvonnan ja tarkastuksen kannalta tarpeellinen aineisto on säilytettävä vähintään yhtä kauan.

Rahoituksen saajan pitää avustaa tarkastuksessa ja antaa tarvittavat tiedot tarkastajalle ilman korvausta.

Tarkastuksen tekijällä on oikeus ottaa tarkastuksen kohteena oleva aineisto haltuunsa, jos tarkastaminen sitä edellyttää. Aineiston haltuunotosta on laadittava pöytäkirja, jossa mainitaan haltuunoton tarkoitus ja haltuun otettu aineisto. Aineisto on palautettava viipymättä, kun sitä ei enää tarvita tarkastuksessa.

Tarkastuksen tekijällä on oikeus päästä tarkastuksen edellyttämässä laajuudessa tiloihin, jotka ovat rahoituksen saajan hallinnassa tai käytössä. Tämä koskee liike-, varasto- tai muita vastaavia ammatin tai elinkeinon harjoittamiseen käytettäviä tiloja sekä muita alueita, joilla on merkitystä rahoituksen myöntämiselle ja käytön valvonnalle. Tarkastusta ei saa tehdä kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

12 Maksatuksen keskeyttäminen

Rahoituskeskus voi seuraavin perustein määrätä, että rahoituksen maksaminen keskeytetään väliaikaisesti:

1. Rahoituskeskuksella on perusteita epäillä, että rahoituksen saaja ei anna Rahoituskeskukselle pyydettyjä, oikeita tai riittäviä tietoja, tai käyttää rahoitusta rahoituspäätöksen vastaisesti.
2. Perusteet, joilla rahoitus on myönnetty, ovat olennaisesti muuttuneet. Tällaisiksi muutoksiksi katsotaan esimerkiksi, jos
  - a. rahoituksen saaja poikkeaa projektisuunnitelmasta ilman Rahoituskeskuksen kirjallista suostumusta
  - b. rahoituksen saajan taloudellisen asema heikkenee merkittävästi suhteessa ennakoituihin kehitykseen
  - c. yritys menettää oman pääoman kokonaan
  - d. yritys hakeutuu saneerausmenettelyyn
  - e. yritykselle syntyy verovelkoja
  - f. yritys on laiminlyönyt Rahoituskeskukselta saamiensa lainojen takaisinmaksuvelvoitteet.

3. Euroopan unionin lainsäädäntö edellyttää, että rahoituksen maksaminen keskeytetään.

Jos keskeytyksen syitä ei korjata keskeytyspäätöksessä määrättyssä ajassa, Rahoituskeskuksella on oikeus määrätä rahoituksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu rahoitus tai sen osa takaisinperittäväksi.

13 Rahoituksen palauttaminen

Rahoituksen saajan pitää viipymättä palauttaa rahoitus tai sen osa, joka on maksettu virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti. Alle 10 euron määrän voi jättää palauttamatta. Rahoituksen saajan on otettava yhteyttä Rahoituskeskukselle ennen rahoituksen palauttamista.

14 Rahoituksen takaisinperintä

14.1 Lakisäateinen takaisinperintä

Rahoituskeskus määrää rahoituksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun rahoituksen takaisinperittäväksi, jos rahoituksen saaja on

1. jättänyt palauttamatta sellaisen rahoituksen tai sen osan, joka on palautettava näiden yleisten ehtojen kohdan 13 mukaisesti;
2. käyttänyt rahoituksen olennaisesti muuhun tarkoitukseen, kuin se on myönnetty
3. salannut tai antanut väärää tai harhaanjohtavaa tietoa seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan rahoituksen saantiin, määrään tai ehtoihin
4. muutoin 1-3 kohtaan verrattavalla tavalla olennaisesti rikkonut rahoituksen käyttämistä koskevia säännöksiä.

14.2 Harkinnanvarainen takaisinperintä

Rahoituskeskuksella on oikeus määrätä rahoituksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu rahoitus tai sen osa takaisin perittäväksi, jos

1. rahoituksen maksamista tai valvontaa varten on annettu virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, tietoja on salattu tai niitä on kieltäydytty antamasta tai Rahoituskeskuksen pyytämiä tietoja ei ole toimitettu määräpäivään mennessä
2. rahoitusta ei ole käytetty rahoituspäätöksen mukaisesti
3. rahoituksen saaja on kieltäytynyt avustamasta projektin tarkastuksessa
4. rahoituksen saaja on lopettanut rahoituksen kohteena olevan projektin, supistanut tai muuttanut sitä olennaisesti tai luovuttanut sen toiselle
5. rahoituksen saaja on joutunut ulosottotoimenpiteen kohteeksi, selvitystilaan, konkurssiin tai saneerausmenettelyyn
6. Euroopan unionin lainsäädäntö edellyttää, että rahoitus on perittävä takaisin
7. rahoituksen saaja menettelee muulla, tämän kohdan seikkoihin rinnastettavalla tavalla.

14.3 Korko

Rahoituksen saajan on maksettava korkoa palautettavalle tai takaisinperittäväälle määrälle.

Korko määräytyy rahoituksen maksupäivästä alkaen. Se lasketaan vuotuisena korkona, johon lisätään kolme prosenttiyksikköä. Vuotuinen korko määräytyy korkolain (633/1982) 3 pykälän 2 momentin mukaisesti.

14.4 Viivästyskorko

Jos rahoituksen saaja ei ole Rahoituskeskuksen asettamaan eräpäivään mennessä maksanut takaisinperittävästä määrää, määrälle on maksettava vuotuista viivästyskorkoa.

Viivästyskorko määräytyy eräpäivän ylittävältä ajalta korkolain (633/1982) 4 pykälän 1 momentin tarkoittaman korkokannan mukaisesti.

14.5 Avustuksen takaisinperinnän kohtuullistaminen

Rahoituskeskus voi jättää perimättä osan palautettavasta tai takaisinperittävästä avustuksesta, sille laskettavasta korosta tai viivästyskorosta, jos täysimääräinen periminen on kohtuutonta rahoituksen saajan taloudelliseen asemaan ja olosuhteisiin, avustuksella hankitun omaisuuden laatuun, tai perinnän perusteena olevaan menettelyyn tai olosuhteiden muutokseen nähden.

Erittäin painavasta syystä Rahoituskeskus voi päättää, että palautettava tai takaisinperittävä määrä, sille laskettava korko tai viivästyskorko jätetään kokonaan perimättä.

14.6 Takaisinperinnän määräaika

Rahoitusta, sille maksettavaa korkoa tai viivästyskorkoa ei enää peritä takaisin, kun projektin viimeisen rahoituserän maksamisesta on kulunut kymmenen vuotta.

15 Rahoituskeskuksen kuittausoikeus

Palautettava tai takaisinperittävä avustus korkoineen voidaan vähentää rahoituksen saajalle maksettavasta muusta avustuksesta.

16 Väärinkäytökset

Jos projektin yhteydessä on aihetta epäillä, että rahoituksen saaja tai sen puolesta toiminut henkilö on syyllistynyt rikoslaissa (19.12.1889) rangaistavaksi säädettyyn tekoon, jossa Rahoituskeskus on asianomistajana, ryhtyy Rahoituskeskus asian vaatimiin toimenpiteisiin.

17 Tulkintajärjestys

Mikäli rahoituspäätöksen ja sen liitteiden välillä on olemassa ristiriita, noudatetaan seuraavaa tulkintajärjestystä

1) rahoituspäätös ja sen erityisehdot	5) rahoitushakemus ja sen liitteet sekä
2) yleiset ehdot	6) muut rahoituspäätöksen tekemisen
3) kustannusarvio	kannalta oleelliset dokumentit.
4) projektisuunnitelma	